

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldspørgsmålet

Af landsrettens kendelse af 6. oktober 2025 vedrørende skyldspørgsmålet fremgår:

”...

T h i b e s t e m m e s :

Tiltalte *T* findes i forhold 1 skyldig i overensstemmelse med byrettens bevisresultat, herunder at de første to-tre knivstik er straffri efter straffelovens § 13, stk. 2, idet der for så vidt angår én læsion (nr. 20) alene er tale om forsøg på drab.

Tiltalte *T* findes i forhold 2 skyldig i overensstemmelse med byrettens bevisresultat, således at han alene findes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 232 ved at have trukket *F*'s bukser og underbukser ned, befølt og kysset hendes baller og befølt hendes underlår.”

Strafudmålingen

Alle nævninger og dommere udtaler:

Ifølge mentalundersøgelsen af tiltalte befandt han sig på gerningstidspunktet i en tilstand som omhandlet i straffelovens § 69, stk. 1, men foranstaltninger i henhold til straffelovens § 68, 2. pkt., findes ikke at være mere formålstjenlige end straf.

Der lægges ved straffastsættelsen vægt på, at tiltalte tildelte *A* knivstikkene i umiddelbar forlængelse af, at *A* i tiltaltes lejlighed havde skåret *F* i halsen med en kniv med en sådan blødning til følge, at det på baggrund af tiltaltes forklaring, der på dette punkt understøttes blandt andet af vidnet politiassistent *P*'s forklaring, må lægges til grund, at tiltalte troede, at hun var død eller døende. Tiltalte tildelte *A* knivstikkene, i forbindelse med at der opstod tumult mellem *A* og tiltalte, da tiltalte forsøgte at afvæbne *A* og få ham til at forlade lejligheden, og at *A* som led heri angreb tiltalte med kniven. Samtlige voterende har på denne baggrund fundet, at der foreligger formildende omstændigheder, jf. straffelovens § 82, nr. 3, 5 og 7.

Under disse omstændigheder er der grundlag for at fravige udgangspunktet om en straf af fængsel i 12 år.

Der er af de ovenfor anførte grunde herefter afgivet 16 stemmer for at fastsætte straffen til fængsel i 10 år og to stemmer for at fastsætte straffen til fængsel i 11 år.

Efter udfaldet af stemmeafgivningen, jf. retsplejelovens § 931, stk. 3, jf. § 216, stk. 1, 1. pkt., fastsættes straffen herefter til fængsel i 10 år, jf. straffelovens § 237, jf. til dels § 21, og § 232.

Udvisning

Det må efter det oplyste lægges til grund, at tiltalte er kroatisk statsborger.

Tiltalte straffes ved denne dom med en ubetinget fængselsstraf på 10 år for manddrab til dels som forsøg samt i øvrigt blufærdighedskrænkelser. Tiltalte har haft lovligt ophold her i landet i mere end 44 år.

Udvisning af tiltalte har således hjemmel i udlændingelovens dagældende § 22, nr. 1, 2 og 6.

Det følger af udlændingelovens dagældende § 26, stk. 2, at tiltalte skal udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. dog § 26 b.

Da tiltalte er EU-statsborger, kan der ifølge udlændingelovens dagældende § 26 b kun ske udvisning, hvis det vil være i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed.

Spørgsmålet er herefter, om udvisning med sikkerhed vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om retten til respekt for blandt andet privatliv og familieliv eller vil være i strid med artikel 27 eller artikel 28 i direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 (EU-opholdsdirektivet), der er gennemført her i landet ved EU-opholdsbekendtgørelsens dagældende § 36 og § 37.

Ifølge Menneskerettighedskonventionens artikel 8, stk. 2, må der ikke gøres indgreb i retten til blandt andet privatliv og familieliv, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Udvisning i denne sag skal i givet fald ske for at forebygge forbrydelse, og udvisning kan kun ske, såfremt det er nødvendigt under hensyn til dette formål. Der skal foreligge en risiko for recidiv, jf. blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme af 9. april 2019 i sag 23887/16 (I.M. mod Schweiz), præmis 76, af 7. december 2021 i sag 57467/15 (Savran mod Danmark; afsagt af Storkammeret), præmis 197 og 201, og af 11. april 2023 i sag 57766/19 (Loukili mod Holland), præmis 49 med henvisninger.

Om udvisning kan ske, beror i øvrigt på en proportionalitetsvurdering. De kriterier, der indgår i vurderingen, fremgår blandt andet af Menneskerettighedsdomstolens dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig), præmis 63.

En begrænsning i retten til fri bevægelighed og ophold efter EU-reglerne af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd, jf. EU-opholds-direktivets artikel 27, stk. 2, 1. led. Den personlige adfærd skal udgøre ”en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse”, jf. bestemmelsens 2. led. I EU-Kommissionens vejledning af 22. oktober 2023 om retten til fri bevægelighed (C/2023/1392) er det i punkt 13.1.2 i relation hertil blandt andet anført, at ”[d]et er yderst vigtigt at tage hensyn til risikoen for ny kriminalitet, men det er ikke tilstrækkeligt at der er en svag mulighed for nye overtrædelser.” Endvidere er det blandt andet anført, at ”[e]n trussel, der kun er potentiel, er ikke reel.”

Kravet om ”en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel ...” vil i almindelighed være ensbetydende med, at vedkommende skal ”være tilbøjelig til fortsat at udvise denne adfærd i fremtiden”, jf. EU-Domstolens dom af 22. maj 2012 i sag C-348/09 (P.I.), præmis 30, og lignende formulering i blandt andet EU-Domstolens dom af 2. maj 2018 i de forenede sager C-331/16 og C-366/16 (K mod Holland og F mod Belgien), præmis 56.

Endvidere følger det af direktivets artikel 28, stk. 1, at værtsmedlemsstaten, før den træffer afgørelse om udsendelse af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed, blandt andet skal tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder,

helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation samt sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og tilknytning til hjemlandet.

Af direktivets artikel 28, stk. 2, fremgår, at værtsstaten ikke må træffe en udsendelsesafgørelse, når vedkommende har opnået ret til tidsubegrænset ophold på værtsmedlemsstatens område, medmindre det skyldes ”alvorlige hensyn” til den offentlige orden eller sikkerhed.

Endelig følger det af direktivets artikel 28, stk. 3, litra a, at der ikke må træffes en udsendelsesafgørelse i forhold til en EU-statsborger, der har haft ophold i værtsmedlemsstaten i de ti forudgående år, medmindre dette er ”bydende nødvendig[t]” af hensyn til den offentlige sikkerhed.

Som anført i Højesterets domme af 19. juni 2019 (U 2019.3197) og 25. juni 2020 (U 2020.2971) har EU-Domstolen i ovennævnte dom af 22. maj 2012 i sag C-348/09 (P.I.) fastslået, at udvisning på grundlag af artikel 28, stk. 3, er begrænset til ”ekstraordinære tilfælde”, og at begrebet ”bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed” ikke blot forudsætter eksistensen af en trussel mod den offentlige sikkerhed, men også at en sådan trussel er endog særlig alvorlig, jf. præmis 19 og 20. Selv om der tilkommer medlemsstaterne en skønsmargin, må adgangen til at gøre undtagelse fra det grundlæggende princip om fri bevægelighed fortolkes strengt, jf. præmis 23.

Tiltalte har opholdt sig lovligt i Danmark siden 1978 og har i en årrække været i beskæftigelse, frem til han i 2018 mistede sit arbejde som buschauffør og blev kontanthjælpsmodtager. Han har børn og børnebørn her i landet. Han taler, skriver og læser såvel dansk som kroatisk. Han har tidligere ejet fast ejendom i Kroatien.

På denne baggrund og i øvrigt af de grunde, der er anført af byretten, må det lægges til grund, at tiltalte har en væsentligt stærkere tilknytning til Danmark end til Kroatien.

Der er herefter afgivet 13 stemmer for at frifinde tiltalte for påstanden om udvisning og tildele ham en advarsel, jf. udlændingelovens nugældende § 24 b, stk. 2.

Disse voterende har herved særligt lagt vægt på, at der ikke er den fornødne risiko for, at tiltalte vil begå ny alvorlig kriminalitet.

Ved denne vurdering må der for det første lægges betydelig vægt på, at tiltalte vil være omkring 74 år, når han kan forventes prøveløsladt, såfremt han ikke udvises, smh. for så vidt blandt andet Menneskerettighedsdomstolens ovennævnte dom af 9. april 2019 i sag 23887/16 (I.M. mod Schweiz), præmis 76 vedrørende en person med funktionsnedsættelse/invaliditet.

Det må for det andet tillægges meget væsentlig betydning, at tiltalte ikke tidligere har begået noget strafbart, endsige alvorlig kriminalitet som f.eks. (grov) personfarlig kriminalitet, i de mere end 44 år, han har haft lovligt ophold her i landet forud for forholdet i nærværende sag. Det bemærkes i den forbindelse også, at han har gode personlige forhold og må anses for yderst velintegreret, hvilket også indgår i vurderingen af risikoen for ny kriminalitet.

For det tredje må der lægges afgørende vægt på de helt særlige omstændigheder, der førte til drabet. Som anført ovenfor stak tiltalte *A* i umiddelbar forlængelse af, at *A* i tiltaltes lejlighed havde skåret *F* i halsen med en kniv med en sådan blødning til følge, at tiltalte troede, at hun var død eller døende, og ... tiltalte stak *A* i forbindelse med den tumult, der opstod mellem *A* og tiltalte, da tiltalte forsøgte at afvæbne *A* og få ham til at forlade lejligheden, og da *A* som led heri angreb tiltalte med kniven. Byretten har som ovenfor anført fundet, at de første to-tre knivstik er udøvet som nødværge, og landsretten har som anført fundet, at der foreligger formildende omstændigheder, jf. straffelovens § 82, nr. 3, 5 og 7, således at straffen er nedsat til fængsel i 10 år.

Der er dermed tale om en spontan reaktion på nogle helt særlige omstændigheder, og forbrydelsen kan derfor som følge heraf – uanset dens meget alvorlige karakter – i realiteten anses for at være spontan og tilfældighedspræget, jf. blandt andet Højesterets dom af 13. september 2024 (U 2024.5179) for så vidt angår vurderingen efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8 samt Højesterets domme af 25. august 2021 (U 2021.4769) og 18. august 2021 (U 2021.4721) for så vidt angår vurderingen efter EU-opholdsdirektivet (og associeringsafgørelsen).

På denne baggrund findes der efter en samlet vurdering ikke grundlag for at fastslå, at der er risiko for, at tiltalte fremover vil begå alvorlig kriminalitet, jf. blandt andet Højesterets domme af 18. september 2019 (U 2019.4073), 30. oktober 2023 (U 2024.353), 8. november 2024 (U 2025.344) og 18. december 2024 (U 2025.872) for så vidt angår vurderingen efter Menneskerettighedskonven-

tionens artikel 8 samt Højesterets dom af 22. maj 2019 (U 2019.2879) for så vidt angår vurderingen efter EU-opholdsdirektivet.

Udvisning af tiltalte er derfor ikke nødvendig for at forebygge forbrydelse, jf. Menneskerettighedskonventionens artikel 8, stk. 2, hvorfor udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Da tiltalte således ikke ”vil være tilbøjelig til fortsat at udvise denne adfærd i fremtiden”, jf. de ovennævnte domme fra EU-Domstolen, udgør han ikke en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, og endnu mindre er det ”bydende nødvendig[t]” at udvise ham, hvorfor EU-opholdsdirektivet, jf. EU-opholdsbekendtgørelsen, også er til hinder for udvisning.

Da tiltalte ikke kan udvises, skal han tildeles en advarsel, jf. udlændingelovens nugældende § 24 b, stk. 2.

Der er endvidere afgivet 5 stemmer for at udvise tiltalte af Danmark med indrejseforbud for bestandig som sket i byretten.

Disse voterende har lagt vægt på, at tiltalte har gjort sig skyldig i blandt andet manddrab ved at have tildelt A et stort antal knivstik, og at tiltaltes kriminelle adfærd må anses for at være af en sådan særlig grovhed, at den udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse, jf. EU-opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 2. led.

På denne baggrund, og henset til det ovenfor anførte om tiltaltes personlige, sociale og kulturelle tilknytning til henholdsvis Danmark og Kroatien, og at tiltalte har gode forudsætninger for at kunne etablere sig i Kroatien, finder disse voterende, at der er tale om et ekstraordinært tilfælde, og at udvisning af tiltalte således må anses for bydende nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. EU-opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3, litra a. Der foreligger sådanne meget tungtvejende grunde, at udvisning ikke er et uproportionalt indgreb i strid med direktivets artikel 27, stk. 2, 1. led, og artikel 28, stk. 1, eller med EU-Charterets artikel 7 og Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Da tiltalt[e] er idømt en ubetinget fængselsstraf på 10 år, følger det af udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 7, at udvisningen skal ske med indrejseforbud for bestandig. Et indrejseforbud for bestandig kan henset til det anførte vedrørende udvisningen ikke anses for uproportionalt efter EU-retten eller Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Efter udfaldet af stemmeafgivningen jf. retsplejelovens § 931, stk. 3, jf. § 216, stk. 1, 1. pkt., tildeles tiltalte en advarsel om udvisning.

...